

DZIENNIK WILEŃSKI

REDAKCJA i ADMINISTRACJA: ul. Dominikańska 4. Telefon Redakcji i Administracji 448. Drukarni 520. Redaktor przyjmuje od g. 2—4 po poł. Administracja otwarta od g. 9—6, w niedzielę i święta od 12—1.

PRENUMERATA miesięcznie z odnośnieniem 190000 mk., z przesyłką pocztową 200000 mk., za granicą 300000 mk., cena pojedynczego numeru na prowincji 120000 mk. CENA OGŁOSZEN: za wiersz milimetr, przed tekstem 40000 mk. w tekście 50000 mk., za tekstem 20000 mk.—W numerach świątecznych oraz z prowincji o 25% drożej. Każda nowa podwyżka taryfy obowiązuje wszystkie już przyjęte ogłoszenia od dnia zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia. Konto czekowe w Pocz. Kasie Oszez. № 80187.

Nabożeństwo żałobne za duszę

ś. † p.
KAZIMIERZA MIŚKIEWICZA

w czwartą rocznicę śmierci odbędzie się w poniedziałek 31. XII. r. b. o g. dz. 10-ej rano w Kościele św. Ducha. (Po-Dominikańskim) na które zaprasza przyjaciół zmarłego
Zona i Syn.

Podziękowanie

Doktorowi W. Odyńcowi, Wiel. Ks. Potockiemu i wszystkim którzy oddali ostatnią posługę Łoniuszowi Dyakowskiemu składają Bóg Zapład

Rodzice.

W niedzielę dn. 30.XII b. r. o godz. 8 wiecz. we własnym lokalu (Trocka 11 m. 7) **T-wo „ROZWOJ“**

urządza

ZABAWĘ TANECZNĄ

poprzedzoną działem koncertowym.

Bilety w cenie 500,000 mk. i 250,000 mk. dla młodzieży, są do nabycia w kancelarii „Rozwoju“ i u pp. gospodyń.

Konferencja prawników w sprawie pełnomocnictw Prezydenta.

WARSZAWA, 28. XII. (Pat.) W piątek dnia 28 grudnia 1923 r. odbyła się w gmachu Sejmu pod przewodnictwem p. Marszałka Sejmu Rataja konferencja w sprawie zgodności z Konstytucją Rzeczypospolitej, projektowanej przez rząd ustawy upoważniającej p. Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń w przedmiocie sanacji skarbu. W posiedzeniu wzięli udział marszałek Senatu Trampeżyński, p. prezes Rady Ministrów Grabski, minister sprawiedliwości p. Wyganowski, oraz prof. Uniwersytetu Warszawskiego p. Cybichowski, prof. tegoż uniwersytetu p. Lutostański, prof. Wileńskiego Uniwersytetu p. Komarnicki, Poznańskiego — p. Peretjatkowicz, oraz sędzia Sądu Najwyższego p. Stelmachowski. Opinia prawnicza wszystkich uczestników konferencji stwierdziła jednomyślnie, że upoważnienia władz wykonawczych względnie p. Prezydenta Rzeczypospolitej przez władze ustawodawcze do wydawania szeregu rozporządzeń niezbędnych do przeprowadzenia sanacji skarbu jest bezwzględnie zgodne

z Konstytucją i z punktu widzenia prawnego nie nastęca żadnych wątpliwości. Konferencja wypowiedziała się jednocześnie przeciw ujęciu powyższych upoważnień w formule t. zw. „Delegacji Ustawodawczej“. Celem szczegółowego omówienia projektu ustawy w duchu ustalonym przez konferencję wyznaczono drugie popołudniowe posiedzenie w Prezydium Rady Ministrów. Posiedzenie to rozpoczęło się o godz. 5 po południu, a przewodniczył mu p. prezes Rady Ministrów Grabski, udział zaś w posiedzeniu wzięli: minister sprawiedliwości p. Wyganowski, profesor p. Cybichowski, Lutostański, Komarnicki, Peretjatkowicz, sędzia Sądu Najwyższego p. Stelmachowski, naczelnik Wydziału Prawnego Prezydium Rady Ministrów p. Tenczyński i dyrektor departamentu kredytowego Ministerstwa Skarbu Zaczek wraz z dwoma przedstawicielami tegoż departamentu. Uczestnicy konferencji przejrżeli po porządku poszczególnych artykułów projektu ustawy i na dali im ostateczne brzmienie.

Układ francusko-czechosłowacki.

PARYŻ, 28. XII (Pat.) „Temps“ donosi, iż podpisanie układu francusko-czechosłowackiego nastąpi w połowie stycznia 1924 r. w Paryżu. Traktat ten opiera się na następujących zasadach: 1) utrzymanie dla Europy nowego stanu rzeczy określonego traktatami, 2) stosowanie polityki pokojowej z oparciem się na konwencjach obron-

nych, 3) poszanowanie wszelkich zobowiązań międzynarodowych, 4) współpraca obu stron w dziele budowy gospodarczej Europy. Nieporozumienia mogące powstać między dwoma państwami, niemożliwe do uregulowania w drodze dyplomatycznej, będą rozstrzygane przy pomocy arbitrażu.

Sprawy odszkodowań.

PARYŻ, 28. XII. (Pat.) Komisja Odszkodowań ustaliła listę rzeczoznawców w obu komitetach. Pierwszym w sprawie równowagi budżetowej Niemiec ze strony Stanów Zjednoczonych bierze udział gen. Dawas i Young, z ramienia Wielkiej Brytanii sir Robert Kindersley i sir Charles Stamp, z ramienia Francji—Parmentier, jeden z dyrektorów departamentu Ministerstwa Finansów i dyrektor

„Credit Foncier de France“ i profesor na Uniwersytecie paryskim; z ramienia Włoch Alberta; Pirolli ze związku przemysłowców włoskich i Flora, profesor na Uniwersytecie Bolońskim; z ramienia Belgii — baron Houtard, członek parlamentu i Francoau Sekretarz Stanu. W skład drugiego komitetu wchodzi z ramienia Stanów Zjed. Henri Robinson, prezes „First National Banku Los Angeles, z

ramienia Anglii Reginald Mac Konna, prezes „Middland“ Banku; z ramienia Francji Laurent Attahalin; z ramienia Włoch-Mario Alberti; Belgię reprezentuje Albert Jansen.

LONDYN, 28. XII. (Pat.) Z Paryża donoszą, że Komisja Odszkodowań umyślnie ustaliła tak późny termin posiedzenia obu Komitetów Rzeczoznawców by umożliwić trzeciemu amerykańskiemu rzeczoznawcy mianowanemu w ostatnich dniach przybycie na czas do Europy.

LONDYN, 28. XII. (Pat.) Brand-

bury poczynił zmiany w składzie kandydatów angielskich Komitetu Rzeczoznawców, mianowicie Gubernatora Banku angielskiego Normana zastąpi jeden z dyrektorów Banku Państwa Kindersley.

PARYŻ, 27. XII. (pat.) P. Poincaré przesłał gen. Bogoutte i komisarzowi Tirardowi memoriał niemiecki żądając przedłożenia odnośnych uwag. Po zapoznaniu się ze opinią pp. Begouttea i Tirarda rząd francuski opracowuje projekt odpowiedzi dla Rzeszy, przedstawiając go rządowi belgijskiemu.

List pasterski arcybiskupa Canterbury.

Projekt unifikacji kościołów chrześcijańskich.

LONDYN, 28. XII. (Pat.) Arcybiskup Canterburyjski wystosował pismo do arcybiskupa Metropolitalnego Unji Anglikańskiej, w którym Arcybiskup zwraca uwagę na szkodliwe strony rozczłonkowania Kościoła Anglii i przypomina, że wezwanie wydane przez Lambeth w 1920 roku w sprawie zjednoczenia Kościoła Anglii przyjęte było zyczliwie na kontynencie i zagranicą. Na wezwanie to, Kościół szwedzki odpowiedział zaprośnieniem biskupów angielskich do wzięcia udziału w ceremonii konsekracji biskupów szwedzkich w Upsali. Wschodni Kościół ortodoksyjny przysłał specjalną delegację na Synod w Konstantynopolu i oświadczył, że obrządek anglikański nie różni się od obrządku rzymsko-katolickiego i ormiańskiego. W piśmie arcybiskupa znajdują się również uwagi o konferencji w Malines z przedstawicielami Kościoła rzymsko-katolickiego. Jakkolwiek w sprawie tej nie powzięto jeszcze żadnych dalszych określonych kroków, to jednak wydaje się być pewnym, że zwołane zostaną dalsze konferencje.

LONDYN, 28. XII. (Pat.) List pasterski arcybiskupa Canterbu-

ryjskiego wywołał wielkie wrażenie w związkach religijnych. W kołach tych szczególnie zainteresowanie budzi konferencja przedstawicieli Kościoła Angielskiego z przedstawicielami Kościoła rzymsko-katolickiego w Malines.

LONDYN, 28. XII. (Pat.) Ruch na rzecz unifikacji Kościoła znalazł przychylny odzew w kołach Wolnego Kościoła w Anglii. W sferach tych utrwała się wiara, że ciężkie warunki przeżywane przez świat mogą być znacznie złagodzone i łatwiej uregulowane, jeśli świat spoglądać będzie na nie z punktu widzenia chrześcijańskiego. Ideał ten można osiągnąć przez zjednoczenie chrześcijańskiego Kościoła wogóle. Jednakże w tych sferach wskazują na trudności, jakie zjednoczenie to napotyka.

(Inicjatywa arcybiskupa z Canterbury zmierzająca do połączenia wszystkich kościołów chrześcijańskich zastępuje na najwyższe uznanie. Niewątpliwie, o ile kościoły protestanckie i Kościół Wschodni zechcą uznać dogmaty Kościoła katolickiego i Prymat Papieża, nie będzie przeszkadzało połączeniu, do którego oddawna Kościół Katolicki dąży. Przyp. Red.)

Po wyjeździe króla z Grecji.

WIEN, 27. XII (Pat.) „Neue freie Presse“ donosi z Aten, że rumuński chargé d'affaires oświadczył, iż odjazd posła rumuńskiego nie oznacza zerwania stosunków dyplomatycznych. Dziennik „Demokratia“ dowiadyuje się, iż król i królowa przesiedlają się prawdo-

podobnie do Anglii, o ileby ich nieobecność w Grecji miała potrwać dłużej. Nadeszły do Aten wiadomości, że Włochy wzmocniły garnizony w Bodokanasie, zamierzając go prawdopodobnie anektować.

Sejm i Rząd.

Porządek dzienny najbliższego posiedzenia Sejmu.

Porządek posiedzenia Sejmu wyznaczono na dz. 4 stycznia obejmując sprawę pełnomocnictw wyjątkowych, trzecie czytanie ustawy o skróceniu art. 89 ustawy o podatku majątkowym, i trzecie czytanie ustawy o obowiązkowym stosowaniu wskaźnika zmiany kosztów utrzymania.

Waloryzacja dania publicznych.

Ministerstwo Skarbu zwraca uwagę płatników, że zaległości należności dania publicznych będą od 1 stycznia 1924 r. waloryzowane. W interesie zatem płatników leży wyrównanie wszystkich zaległości wymienionych podatków i dodatków komunalnych, jeszcze przed 31 grudnia. Waloryzacja będzie polegać na tem, że wszystkie podatki zalegające z lat poprzednich będą przeliczone na franki złote i pobierane będą według kursu złotego w dniu zapłaty.

Nuncjusz Lauri u premiera Grabskiego.

W poniedziałek jako w dniu wigilijnym premierowi Grabskiemu złożył wizytę nuncjusz papieski monsigniore Lauri.

Życie ekonomiczne.

G I E Ł D A.

Wilno, dnia 28 XII 1923 r.

Ruble złote 4.050 000.

8% Państw. Pożyczka Złota 985000.

WARSZAWA, 28 XII. (Pat.) Główna giełda pieniężna. Frank francuski 317.000. Paryż 320.500—sprzedaż 323.500—kupno 317.500. Dolary 6.300 000 sprzed. 6 360.000, kupno 6.240.000 Londyn 27.400.000 — 27.370 000, sprzedaż 27 640.000, kupno 27.100 000.

Waloryzacja opłat pocztowo telegraficznych.

WARSZAWA, 28. XII. (A. W.). Jak zapewnia „Gazeta Warszawska“, po Nowym Roku naskutek zwaloryzowania taryfy pocztowo-

telegraficznej opłata za list zwykły ma wynosić 10 centimów, za najkrótszą depezę 80 cent., za słowo depezy — 8 cent. Oznaczałoby to podniesienie 4 do 5 razy cen obowiązujących obecnie.

Przemysłowcy japońscy w Warszawie.

WARSZAWA, 28. XII. (A. W.). W początkach stycznia przybędzie do Warszawy na dwumiesięczny pobyt grupa przemysłowców japońskich, na czele których stoi p. Masuda. Wycieczka ta ma na celu nawiązanie bliższych stosunków handlowych pomiędzy Polską a Japonją.

Nowa waluta w Gdańsku.

GDANSK, 28. XII. (A. W.). Senat gdański wydał rozporządzenie w myśl którego w obwodzie w.m. Gdańska gulden ma już od 18 listopada r. b. charakter prawnego środka płatniczego. Znaki pieniężne opiewające na guldeny tymczasowo mają mieć ważność i po 1 stycznia 1924 r., do czasu kiedy specjalnym rozporządzeniem nie zostaną wycofane z obiegu.

Targi w Królewcu.

KRÓLEWIEC, 28. XII. (A. W.). Ósme z kolei Targi Królewskie odbyć się mają w dniach 17—20 lutego. Zainteresowanie się targami firm niemieckich, ciężących ku wschodowi jest dość wielkie. Mimo to w kołach gospodarczych panuje przekonanie, że targi nie będą miały takiego powodzenia jakiego spodziewa się ich zarząd.

Litewska taryfa przewozowa w Kłajpedzie.

KŁAJPEDA, 28. XII. (A. W.). Od końca ub. tygodnia zaczęła tu obowiązywać nowa litewska taryfa przewozowa. Zboża nasienne, bydło rozplodowe, i ptactwo można jak i poprzednio przewozić bez cła. Natomiast bydło zwykłe i dzierzyna obłożone jest cłem, wynoszącym 25% wartości. Od świeżych jarzyn pobiera się 15% cła. Bez cła wolno przewozić: cegłę, bawełnę, papier drukarski i do pisania, naftę. Gwoździe druciane i śruby drzewne opłacają 5% cła, materiały bawełniane bez domieszki jedwabiu celone zostały na 10%.

Związek Ludowo-Narodowy. KOMUNIKAT.

Zbranie wszystkich zarządów kół dzielnicowych Zw. Lud.-Nar. m. Wilna, odbędzie się w niedzielę, dnia 30 grudnia r. b. o godz. 6 wiecz. punktualnie, w lokalu T-wo „Rozwoj“ ulica Trocka Nr. 11/7.

Na porządku dziennym:

- 1) Sprawozdanie przewodniczących poszczególnych kół dzielnicowych z pracy kół w roku 1923.
 - 2) Sprawozdanie sekretarzy z pracy organizacyjnej, z załączeniem średnich odcinków od wydanych legitymacji.
 - 3) Sprawozdanie skarbników z pracy finansowej z załączeniem pismennego sprawozdania kasowego.
 - 4) Opracowanie planu pracy kół na rok 1924.
 - 5) Referat polityczny posła A. Zwierzynskiego.
 - 6) Wolne wnioski.
- Obecność wszystkich członków zarządów kół dzielnicowych m. Wilna jest konieczną.

Teatr Polski

(Lutnia)
Dziś
premjera
Ładna awantura
lekka komedia
Caillaveta i Fiers'a.
Początek o g. 7½ w.

Teatr Wielki

(na Pohulance)
Dziś 2 przedstawien.
o godz. 3 m. 30
„Sprzedana narzeżona“
opera Smetany.
o godz. 7 m. 30
Madame Pompadour
operetka Folla.

Białorusini a polska lewica.

W jednym z ostatnich artykułów naszych nazajutrz po sformowaniu się rządu p. Grabskiego, zaznaczyliśmy, iż niezaprzeczoną zasługą rządu poprzedniego, większości narodowej, było ustalenie zasady iż Polska przez Polaków musi być rządzona, że przeto każdy rząd posiadać musi za sobą poparcie polskiej większości Sejmu. Nie wiele dawniej niż przed pół rokiem mieliśmy rząd p. Sikorskiego, który posiadał większość tylko dzięki poparciom zjednoczonych klubów żydowsko-niemiecko-białoruskich. Dziś nawet część lewicowców uważa stan taki za nienormalny, za uwłaczający godności narodu. Ważkie słowo p. Prezydenta Wojciechowskiego iż w Polsce naród polski jest gospodarzem jak zdrowe ziarno padło na grunt urodzajny i wnet wrosło w sereca i umysły społeczeństwa polskiego [tysiącem korzonków, których już żadna wroga ręka nam nie wyrwie.

Przyznaje to (choć komentarz oczywiście na swój sposób) nawet takie pismo, jak wychodzące w Wilnie białoruskie „Zmaganie”.

„Oprócz prawicy — czytamy w ostatnim, gwiazdkowym nr-ze tego pisma — pogląd taki na narodowościowość mniejszości zapanał w większej połowie lewicy. Nietylko „endeki”, nie tylko p. Prezydent Wojciechowski są zdania, że sprawy państwowe, jak utworzenie rządu, są wyłącznym przywilejem polaków, ale nawet pośród grup lewicowych wytworzyła się jak gdyby mileżąca zgoda z takim poglądem. Działają tu strach przed zarzutami prawicy, jakoby oni (t. j. lewica) idąc ręką w rękę z „mniejszościami”, tem samem działają przeciwko interesom Polski. Polski ludobójczy nacjonalizm postawił trzecią część obywateli Rzeczypospolitej Polskiej narodowości nie polskiej w stan oskarżenia o „zdradę państwa” — otoż grupy lewicowe jak gdyby obawiając się skompromitować (spaskudzić) utrzymując łączność z tymi „przestępcami”, których wina w rzeczywistości na tem polega, że chcą pozostać tem, czem są i niechęć porzucić swej narodowości”.

Czy tak jest istotnie? Czy rzeczywiście wina ich na tem polega, iż „chcą zostać tem czem są w ramach państwowości polskiej? Nie poruszamy tu mniejszości żydowskiej i niemieckiej, słów kilka chcemy tylko poświęcić prowodyrom tak zw. ruchu białoruskiego. Właściwie ma to być tylko przypomnienie: niejednokrotnie pisaliśmy na tem miejscu o kłopotach białoruskich przeciwko Pol-

se i o potajemnym porozumieniu się z „sowiecką białorusią” i jej władzami w Mińsku oraz z rządem Łastowskiego, o werbunku do armii czerwonej, o tem iż klub białoruski w Sejmie zgodził się poprzeć Thugutta pod warunkiem ograniczenia naszej siły zbrojnej — alboż to wszystko nie są czyny zwrócone przeciwko państwu polskiemu, które najzupełniej słusznie samo „Zmaganie” nazywa właściwym mianem „zdrady stanu”.

„Ale może są to czyny jednostek zbrodniczych, z którymi właściwa opinia białoruska, prasa białoruska, posłowie białoruscy nie wspólnego nie mają? Proszę mi wskazać choć jeden wypadek, kiedy ta prasa, ci posłowie otwarci potępili podobne antypaństwowe machinacje, wyparli się swych zbrodniczych współrodaków? Podobnych wypadków nie było, natomiast możemy stwierdzić szereg cały antypaństwowych wystąpień tej prasy, za co też niejednokrotnie była konfiskowana.

Stwierdziwszy „smutny” (oczywiście z punktu widzenia białoruskiego) fakt, iż nawet lewica polska poczyną uznawać zasadę, iż tylko większość polska może decydować o losach Polski — „Zmaganie” jest jednak za dalszym utrzymaniem z nią kontaktu. „Wiadomo, iż z polskimi grupami lewicowymi łączą nas sprawy *sojalne*, które dla białoruskich pracujących mas ludowych mają znaczenie podstawowe. Z tem powinniśmy się liczyć i pamiętać, iż zagadnienia *sojalne* dla naszych mas pracujących niemniej są ważne jak narodowe”.

Takie stanowisko samo przez się jest całkiem zrozumiałe. Tu jednak musimy zrobić pewne zastrzeżenie; jak wiadomo zanim białorusini zawarli sojusz z naszymi grupami lewicowymi, byli oni już ściśle związani podczas wyborów z pozostałymi „mniejszościami” („16”) następnie zaś złączyli się na terenie sejmowym w jeden lub „mniejszościowy”. Wobec tego można zapytać: jakie to korzyści *sojalne* dla pracujących mas ludu białoruskiego zapewnić ma pomoc Niemców i Żydów, t. j. przedstawicieli najbardziej „burżuazyjnych” kapitalistycznych grup?

Jak to niejednokrotnie zaznaczyliśmy, jedno jest tylko co przedstawiciele białoruskich łączący może z pozostałymi „mniejszościami” to wspólna nienawiść do osłabienia Polski i jej rozbicia.

Tego niewiedzieć może tylko ślepy. Niechże więc panowie ze „Zmagania” nie dziwią się, iż wobec tak oczywistych faktów nawet lewicy naszej, a przynajmniej pewnej jej części poczyną spadać bielmo z oczu.

J. O.

bardziej, że od Francji tylko zależało, aby doradca finansowy w Polsce był Francuzem.

P. Maurycy Zamojski wrócił do Paryża.

Przyjazd posła Zamojskiego do Warszawy znowu uległ zwłoce. Wskutek zawiei śnieżnych w Szwajcarii p. Zamojski chwilowo zaniechał podróży do Polski i powrócił do Paryża.

Określenie granic na Wschodzie.

Dn. 26 grudnia rozpoczęły się w Warszawie obrady drugiego zjazdu mieszanej komisji zagranicznej na Wschodzie. W zjeździe biorą udział ze strony Polskiej przewodniczący delegacji polskiej Wasilewski członkowie p. Hempel i Rożnowski, oraz sekretarz p. Cybulski. Ze strony rosyjskiej biorą udział przewodniczący delegacji rosyjsko-ukraińsko-białoruskiej p. Biesiadowski, członek delegacji gen. Kostajew i sekretarz p. Marciński. Na porządku dziennym znajdują się sprawy zatwierdzenia dotychczasowych prac, ustalenie szeregu zjazdów technicznych i uzgodnienie dalszych prac komisji.

Układy rządu z przemysłowcami.

W związku z wiadomościami o rzekomem unieważnieniu układów poprzedniego rządu z poszczegół-

CODZIENNE WIADOMOŚCI EKONOMICZNE

AGENCJI WSCHODNIEJ.

1 stycznia 1924 otwierają IV-y rok wydawnictwa.

Abonament przyjmuje Oddział Wileński Agencji Wschodniej, ul. Mickiewicza 19, tel. 2 — 43.

nemi gałęziami przemysłowców i kupców w sprawie zaliczek na podatek majątkowy dowiadujemy się z miarodajnych źródeł, że całkowitej rewizji ulegną tylko układy nie doprowadzone do końca. Z zakończonych i obopólnie przyjętych układów ulegną zmianie te tylko części które zezwalają podatnikom na zakupno na wewnętrzny rynek krajowym obcych walut potrzebnych do wpłacania wspomnianych zaliczek.

Podróż nuncjusza Lauri.

Nuncjusz apostolski Monsignore Lauri przybył do Lwowa z Warszawy i zamieszkał w pałacu arcybiskupim. Nuncjusz apostolski złożył wizytę p. wojewodzie, arcybiskupowi Teodorowiczowi, oraz metropolicie Szeptyckiemu. Jutro nuncjusz wyjeżdża do Przemyśla.

Tajemna koronacja Mikołaja Mikołajewicza.

Angielska radiostacja Leafield podaje depeszę tej treści: Z Paryża donoszą, że odbyła się tam tajemna koronacja Wielkiego Księcia Mikołaja Mikołajewicza na cara Wschodniej Rosji. Obrząd koronacji odbył się przy zamkniętych okienkach w pałacyku Wielkiego Ks. Borysa w Saint Claud w obecności najbliższej rodziny.

Wiadomości telegraficzne.

Rocznica wyzwolenia Poznania.

POZNAN, 28.XII (Pat.) 27.XII obchodzone w Poznaniu uroczyste 5-tą rocznicę wyzwolenia Poznania z pod jarzma pruskiego. Miasto udekorowano, w kościołach odbyły się nabożeństwa, w kościele garnizonowym odprawiona została uroczysta msza dla wojska. Poeczem odbyła się defilada wojskowa i pochód stowarzyszeń i zrzeszeń ze sztandarami. Wieczorem w teatrach urządzone uroczyste przedstawienia.

Nęcza w Berlinie.

BERLIN, 28.XII (A. W.) Policja berlińska zarządziła oblławę w przytułkach noclegowych i zatrzymała przeszło 1000 osób które odprowadzono do przydzium policji celem stwierdzenia ich tożsamości. Między aresztowanymi znalazł się pewien kapitan służby czynnej, obecnie zatrudniony jako robotnik w jednym z przedsiębiorstw przemysłowych, jeden porucznik, jeden adwokat i kilku oficerów rezerwy, uczestników wielkiej wojny światowej.

Los zaginionego sterowca francuskiego.

TUNIS, 28.XII (Pat.) Z In Salah donoszą, że sterowiec Dixmuve znajdował się dn. 26 b. m. o godz. 8-ej o 200 km. na południe od In Salah.

PARYŻ, 28.XII (Pat.) „Polradio”. Ciało komendanta sterowca Dixmuve zostało znalezione w pobliżu Igenti (wyspa Ceelyja).

Nowe trzęsienie ziemi w Japonii.

NOWY YORK, 27.XII (Pat.) Dzienniki przynoszą wiadomości, że w Tokio nastąpiło nowe trzęsienie ziemi, którego rezultatem jest wiele ofiar.

Zamach na księcia regenta Japonii.

TOKIO, 28.XII (Pat.) Pewien młody człowiek strzelił do samochodu księcia Regenta udającego się do parlamentu. Szyby samochodu stłuczone, książę Regent wyszedł bez szwanku.

Wisła stanęła.

WARSZAWA, 28.XII (A. W.) Z powodu zatrzymania się gęstej kry pod Jabłoną utworzył się zatok. W czwartek Wisła pod Warszawą stanęła.

Wszelchświatowy kongres reklamowy.

WARSZAWA, 28.XII (A. W.) Polsko-Amerykańska Izba Przemysłowo-handlowa w Warszawie

cowali się w nim, tworząc wewnątrz kościoła barykadę.

Pagowczycy widząc przegrana, zaczęli bić w dzwony na alarm i jednocześnie zawiadomili policję o zajściu. Przybyłym oddziałom policji odpowiedziały głosy z zamkniętego kościoła, że go nie opuszczą, zaś równocześnie na dziedzińcu zaczęły gromadzić się tłumy przybierające groźną postawę.

Zawiadomiony o tem kmtd. policji pow. kom. Ryszkowski porozumiał się z władzami i Urzędem Prokuratorskim i otrzymał polecenie opróżnienia i zapieczowania spornego kościoła, osobicie też udał się do Zgierza z oddziałem policji i „w imię prawa”, zachowując wszelkie formalności, zażądał opuszczenia kościoła. Gdy to nie pomogło, otworzono drzwi przy pomocy ślusarzy i stolarzy, w tym celu sprowadzonych.

Równocześnie z za ustawionych barykad posypał się grad kamieni wymierzonych przeciw policji, kmtd. Ryszkowski, stojąc najbliższej wyjścia, został uderzony tępym narzędziem w rękę, przyczem otrzymał poważną ranę tłuczoną.

Kilku policjantów wskutek poważnych ran upadło na ziemię bez przytomności. Tylko można zawnieżyć zimnej krwi kmtd. Ryszkowskiego i bystrej jego orjentacji, że policja nie użyła broni palnej. Białą bronią zajęto kościół, aresztując jednocześnie wszystkich znajdujących się tam marjawitów.

Aresztowanych w liczbie 64 transportowano do więzienia w Łodzi. Po drodze usiłowali odbić swych towarzyszy pozostali w domach wyznawcy Kozłowskiej. Zułów posypały się kamienie z okien domów, przyczem zranione zostały dwa konie.

Sledztwo w tej sprawie prowadzi sędzia śledczy na powiat łódzki.

Rannych jest 9 policjantów, kmtd. policji pow. kom. Ryszkowskiego i zastępcę kmtd. podkomisarz Korpiński.

Z życia ekonomicznego.
Codzienne wiadomości ekonomiczne Agencji Wschodniej.

Jest to podręczne wydawnictwo dla przedsiębiorstw handlowych i przemysłowych, banków oraz wielkich gospodarstw rolnych. Ukazując się sześć razy tygodniowo (z wyjątkiem poniedziałków) w formie plakatu, wydawnictwo to stanowi żywą kronikę naszego życia gospodarczego.

„CWE” zawierając niezbędne informacje z rynków towarowych krajowych i zagranicznych, w szczególności giełd towarowych, przyczem notują w pierwszym rzędzie ceny ziemioplodów, drzewa budulcowego i opałowego, skór, bawełny, wełny, lnu, manufaktury, metali, produktów mineralnych, olejów i tłuszczów, chemikali, nawozów sztucznych, maszyn rolniczych oraz wszelkich produktów potrzebnych w najróżniejszych gałęziach życia gospodarczego.

Obok tego podają „CWE” codzienne sprawozdania z giełd pieniężnych krajowych i zagranicznych, jako też z ruchu akcyjnego. Dział ten uległ ostatnio znacznemu rozszerzeniu, wszystkie poważne spółki akcyjne nadsyłają do „CWE” informacje o swej działalności.

Wydawnictwo korzysta z informacji telefonicznych, otrzymywanych z 20 blisko oddziałów Agencji Wschodniej, rozmieszczonych w kraju i zagranicą, co gwarantuje idealną szybkość i dokładność informacji.

Forma plakatu, w jakiej ukazują się „CWE”, nadaje się do podręcznego użytku biurowego oraz do kolekcjonowania, bez którego niemożliwe jest dokonywanie zestawień cen towarów, oraz kursów giełdowych, których brak nie pozwoliłby w obecnych warunkach na racjonalne prowadzenie przedsiębiorstw.

W ciągu ostatnich miesięcy „Codzienne Wiadomości Ekonomiczne” rozpowszechniły się na rynku wileńskim bardzo szeroko i obecnie używane są w każdym niemal większym przedsiębiorstwie 1 stycznia 1923 „CWE” rozpoczynają IV-ty rok swego istnienia.

otrzymała zawiadomienie, że w dniach od 14 do 19 lipca b. r. odbędzie się w Londynie wszelchświatowy kongres reklamowy.

List otwarty atamana Machno.

WARSZAWA, 28.XII (A. W.) Machno ogłosił list otwarty do społeczeństwa polskiego, w którym stwierdza iż nigdy nie był i nie jest wrogiem narodu polskiego i że ma nadzieję iż po wyroku sądu który go uniewinnił resztki uprzedzeń w stosunku do niego znikną.

Mikołaj Mikołajewicz o przyszłości Rosji.

W gazecie „Ruś” wychodzącej w Sofji czytamy wywiad, którego udzielił b. atamanowi dońskich kozaków gen. Krasnowowi b. na czełny wódz wojsk carskich, w. ks. Mikołaj Mikołajewicz.

Jest on obecnie przywódcą rosyjskich emigrantów-monarchistów, mieszka we Francji w majątku krewnego swego, hr. Tyszkiewicza.

(Hr. Tyszkiewicz ożeniony jest z siostrzenicą Mikołaja Mikołajewicza, córką jego brata w. ks. Piotra Mikołajewicza).

Mikołaj Mikołajewicz zamieszkuje obszerny apartament, umeblowany skromnie.

Przy pałacu stoi specjalnie zbudowana cerkiewka, jak wiadomo bowiem Mikołaj Mikołajewicz jest bardzo religijny.

B. w. książkę nie ma przy sobie żadnej świty, prócz starszka generała Stala, b. adjutanta Mikołaja.

Ataman Krasnow w rozmowie z Mikołajem Mikołajewiczem zapytał przedewszystkiem o jego stosunek do obecnej sytuacji w Rosji.

Wielki książę odpowiedział: — Najważniejszym celem całej emigracji rosyjskiej jest uwolnienie Rosji od bolszewików.

Wierzę głęboko, że władza sowieńców obalona będzie siłami wewnętrzniemi, bez obcej pomocy.

W przyszłej wolnej od bolszewików Rosji nie będzie panowała zemsta za dawne krzywdy.

Obie armje rosyjskie, ta która jest obecnie poza granicami ojczyzny i ta, która zwie się dziś „czerwoną”, zleją się w jedno i stworzą potężną armję — oswobodzicielką ojczyzny.

Dziś nie czas jeszcze mówić o kandydatach na tron Romanowych.

Zagadnienie to rozstrzygnie sama Rosja.

Wierzę niezłomnie — mówił Mikołaj Mikołajewicz — że cerkiew rosyjska wyjdzie zwycięsko z ciężkiej walki, jaką toczy dziś z wrogami swymi, wiara w Boga, głęboko tkwiąca w duszy rosyjskiego narodu, pomoże nam do zwycięstwa.

Wiem o tem, że imię moje jest sztandarem ruchu narodowego w Rosji.

Gdy nadejdzie czas, gdy usłyszę głos Rosji, wzywającej mnie ani chwili wahać się nie będę i z Bożą pomocą spłcę święty obowiązek przed ojczyzną.

Burdy sektandów.

Już prawie od roku walczą w Zgierzu dwa obozy, przedstawiciele dwóch wyznań o kościół. Na czele jednego obozu t. zw. „Pagowczyków”, stoi ks. Pagowski, inicjator kościoła narodowego w Polsce. Druga grupa dowodzi marjawita ks. Gromulski, stąd też jest nazwa „Gromulczycy”.

Niedawnym orzeczeniem Sądu Okr. w Łodzi tytuł własności kościoła uzyskał ks. Pagowski. Kościół ten pomimo tego orzeczenia przechodził z rąk do rąk, aż wreszcie w momencie krytycznym zawładnęli nim marjawici. Należyście uzbrowszy się w łomy, siekierę, drąg, kamienie i cegły, oszań-

Wiadomości bieżące.

Urzędowe.

— W sprawie przymusowego odroczenia niedzielnego. W prasie żydowskiej, rosyjskiej a wreszcie w Słowie ukazała się zmiana że należy się liczyć z odroczeniem wprowadzenia w Wileńszczyźnie ustawy o godzinach pracy w przemyśle i handlu. Wiadomość ta jest zgoła bałamutna i ma na celu urabianie pewnych nastrojów w społeczeństwie na rzecz oporu żydowskiego przeciwko przymusowemu odroczeniu niedzielnemu. Według informacji zasięgniętych przez nas u źródła miarodajnego ustawa omawiana weszła w życie, z dniem 20 grudnia i ma moc obowiązującą. Opinia sfer kupieckich m. Wilna została za pośrednictwem Okręgowego Inspektora pracy zakomunikowana Ministerstwu Pracy i Opieki społecznej i Ministerstwo to w dniu 20 grudnia r. b. za Nr. 2198/IV nadało do p. Inspektora Pracy XII Okręgu odpowiedź treści następującej: „W odpowiedzi na powyższe Ministerstwo Pracy i Opieki społecznej komunikuje iż wejście w życie powyższej ustawy na obszarze ziemi Wileńskiej i Województwa Nowogródzkiego nie może być odroczone.“ Wszelka więc dyskusja na ten temat jest nieaktualna a ma chyba na celu akcję polityczną przeciwko rządowi i podburzanie do oporu przy wykonywaniu ustawy. W świetle tem szczególniejszego znaczenia nabiera ostatnia dyskusja w Radzie Miejskiej, gdzie grupa radnych ignorując obowiązującą ustawę o przymusowym odroczeniu niedzielnym i świątecznym zamiast debatować nad kwestią otwierania i zamykania sklepów w dniu powszednim do czego została Rada miejska przez władze nadzorcze zaważona pozwoliła sobie na przeniesienie punktu ciężkości na odroczenie niedzielny, który ma już moc obowiązującą prawa i kwestionowany być nie może. Niezamknięcie sklepów żydowskich w drugi dzień świąt Bożego Narodzenia nastąpiło wskutek niedozoru odpowiednich władz. Delegatura Rządu zwróciła na fakt powyższy uwagę i zleciła władzom ściśle wykonanie ustawy. W najbliższą niedzielę sklepy będą niezamknięte. Według obowiązującej ustawy sklepy mogą być otwarte od 1—6 po poł. tylko w ostatnią niedzielę przed Bożym Narodzeniem i Wielkanocą. Poza tem w każde święto i niedzielę cały dzień zamknięte. Wyjątek stanowią tylko mleczarnie i kwiaciarnie, które mogą być otwarte w dniu zakazane do godz. 10-jej rano.

— **Przechowywanie aktów urzędowych.** Ministerstwo W. R. i O. P. zwróciło uwagę, iż w niektórych urzędach staroświeckich i wojewódzkich nieprzechowywane są wszystkie akta urzędowe lecz uznane przez dany referat za mniej ważne niszczone. Wobec powyższego Ministerstwo W. R. i O. P. zwróciło się pomiędzy innymi do p. Delegata Rządu z prośbą o zlecenie podwładnym urzędom, aby zgodnie z brzmieniem ustawy wszelkie akta rządowe były przechowywane a niszczone tylko za każdorazowym zezwoleniem archiwum państwowego.

Z miast.

— **Rozrzucanie bibuły komunistycznej w Wilnie.** Onegdajszej nocy agitatorzy komunistyczni rozrzucili w naszym mieście znaczną ilość odezw komunistycznych. Odezwy te politycznie są nieo przestarzałe, gdyż mówią jeszcze o zacięciach krakowskich i nawołują do walki z rządem „Chjeno-Witosowym“. Niewątpliwie władze nasze zajmą się agitatorami komunistycznymi.

Sprawy miejskie.

— **Do wiadomości abonentów elektrowni miejskiej.** Z powodu remontu turbiny na Elektrowni Miejskiej część miasta zostanie wyłączona z soboty na niedzielę t. j. 29.XII na 30.XII 1923 roku.

Sprawy szkolne.

— **Posady Inspektorów szkolnych.** W Nr. „Dziennika Urzędowego Ministerstwa W. R. i Oświecenia Publicznego“ został ogłoszony konkurs na następujący stanowisku: a) inspektorów szkolnych w m. Wilnie i pow. dziśnieńskim (z siedzibą w Głębokiem) i b) zastępców Inspektorów szkolnych w Wilejce i Głębokiem.

— **Pracownia szycia T-wa „Caritas“.** Od roku istnieje przy zakładach wychowawczych T-wa „Caritas“ na Zarzeczcu, ul. Połocka Nr. 2 pracownia szycia pod kierunkiem mistrzyni cechu warszawskiego. Obstalunki wykonywane są szybko, dokładnie i tanio. Czysty dochód idzie na utrzymanie sierot powojennych w zakładzie.

Przebieg prac.

— **Przebieg prac.** Dnia 30.XII w niedzielę między godziną 10 rano a 2-gą p. p. odbędzie się w szkole powsz. „Swit“ Nr. 22 przy ul. M. Pohulance 8 (Dom T-wa Opieki nad dziećmi) przegląd prac z dwóch pierwszych okresów roku szkolnego 1923/24, na który kierownictwo uprzejmie prosi Zarząd T-wa rodziców i wszystkich interesujących się szkolnictwem powszechnem.

Sprawy kolejowe.

— **Sprawa reducji.** 21 grudnia r. b. w lokalu Polskiego Związku Kolejowców odbyło się ogólne zebranie b. wojskowych pracujących na kolei, którzy stworzyli przy związku sekcję b. wojskowych i uchwalili następującą rezolucję: „My ochotnicy i zdemobilizowani żołnierze Armii Polskiej, którzy w chwili decydującej dla Państwa w r. 1920, będąc pracownikami Dyrekcji Wileńskiej, porzucili swoje rodziny i służbę, aby w myśl dekretu Naczelnika Państwa wstąpić do szeregów Armii Ochotniczej, ażeby z całym poświęceniem na śmierć i życie bronić Matki Ojczyzny, mowy polskiej i doprowadzić do skutku święte dzieło Odrodzenia Polski, rozpoczęte przez ojców naszych, zgromadziliśmy się dzisiaj dla zorganizowania zrzeszenia celem obrony spraw naszych.“

— **Teatr, muzyka i sztuka.** — **Teatr Polski (Lutnia).** Dziś powtórzenie komedji Caillavet'a i Fiers'a „Zadna awantura“. Doskonale wyreżyserowana i grana ta sztuka wypełni repertuar przyszłego tygodnia.

Wieczory Sylwestrowe w teatrach Wileńskich.

— **Wieczory Sylwestrowe w teatrach Wileńskich.** W poniedziałek dnia 31 b. m. w obu teatrach Wileńskich odbędzie się wieczory Sylwestrowe. Na treść obu wieczorów złożą się wszystkie te działy, jakie dany teatr reprezentuje, a więc w teatrze Wielkim pójdzie jeden akt opery, operetki, baletu, okolicznościowe przemówienie, oraz orkiestra w zwiększonym składzie wykona kilka podniosłych utworów. Na zakończenie wieczoru apoteoza. W teatrze Polskim wypelni wesoła „Zadna awantura“, dalej monologi, deklamacje, piosenki, przemówienie, oraz o godz. 12-jej powitanie nowego roku 1924.

Teatr Wielki (na Pohulance).

— **Teatr Wielki (na Pohulance).** Dziś powtórzenie uroczej operetki, która długo jeszcze nie zjeździe z afisza teatru Wielkiego „Madame Pompadour“, o godz. 3 1/2 po poł. zawsze entuzjastycznie oklaskiwana „Sprzedana naręczona“ Smetany. W niedzielę zaś o godz. 3 1/2 po poł. „Straszny dwór“ arcydzieło Moniuszki.

Koncert — recital fortepianowy prof. Burkatha na pomnik Chopina.

— **Koncert — recital fortepianowy prof. Burkatha na pomnik Chopina.** Dyrekcja Teatrów Wileńskich organizuje w sali „Lutnia“ koncert, który się odbędzie jutro (niedziela) o godz. 4-jej po południu, na pomnik Chopina w Warszawie.

Program koncertu wypełnią utwory Chopina w interpretacji wysoce uodolnionego i cenionego pianisty profesora Władysława Burkatha, który ponadto odegra suitę fortepianową własnej kompozycji, poświęconą pamięci Chopina.

Bilety są już do nabycia w kasie „Lutni“ (ul. Mickiewicza Nr. 8) dziś od godz. 11-jej do 1-jej i od 3-jej do 9-jej, zaś jutro od godz. 11-jej rano.

Zabawy.

— **Wieczór Sylwestrowy.** Polskie Stow. Rzemieślnicze urządza dnia 31 b. m. w wieczór Sylwestrowy zabawę dla swych członków w lokalu Ligi Robotniczej. Początek zabawy o godz. 9-jej wieczorem.

Wypadki.

— **Pożar.** Dnia 25 b. m. o godz. 5-jej rano w domu Nr. 8 przy ul. Jasnej wybuchł pożar, skutkiem czego spaliło się kilka składzików, oraz palnia należąca do ks. Czybirasa. Wezwana na miejsce wypadku straż ogniowa pożar natychmiast ugasiła.

Przyczyną pożaru jest jakoby nieostrożne obchodzenie się z ogniem.

wodowej T-wa Labor* w dn. 23.XII, mianowicie kwotę 282.650,500, organizatorowie kwesty składają P. p. kwestarkom i P. p. kwestarzom, którzy łaskawie brali w niej udział, serdeczne „Bóg zapłać“.

Z życia stowarzyszeń.

— **Z „Rozwoju“.** Ze stanowiska naczelnego wice dyrektora „Rozwoju“ i kierownika wydziału prowincjonalnego (organizacyjnego) ustąpiła p. Bronisława Szykarska. P. Szykarska położyła duże zasługi dla „Rozwoju“ poświęcając ideal unarodowienia życia gospodarczego w Polsce wiele zapału, energii i realnej znajomości rzeczy.

Żalować należy, iż okoliczności nie pozwoliły p. Szykarskiej prowadzić dalej tak świetnie rozwiniętej pracy.

Jest to prawdziwą stratą dla „Rozwoju“ wogóle, a dla oddziałów i okręgów prowincjonalnych w szczególności.

— **Dyrekcja wileńska T-wa „Rozwój“** gwoli zasilenia funduszu wileńskiego wśród swych członków, w nadchodzącą niedzielę, t. j. dn. 30.12. o godz. 8 wiecz. urządza dla swych członków, we własnym lokalu, zabawę taneczną urozmaiconą działem koncertowym.

Bilety w cenie 500.000 mk. są do nabycia w kancelarii T-wa i pp. gospodyń.

— **Z życia „Dowborczyków“.** Dn. 22 b. m. upłynął termin rejestracji „Dowborczyków“.

Na skutek zabiegów miejscowego sekretarjatu, zarząd, ze względu na spóźnione rozpoczęcie rejestracji, ferji świąteczne i duże przestrzenie dzielące powiaty od m. Wilna, zezwolił na przedłużenie terminu rejestracji do dn. 20 stycznia włącznie w którym to terminie wszyscy „Dowborczycy“ winni są bezwzględnie zarejestrować się w Sekretarjacie Wileńskiego Oddziału Stow. Dowborczyków „ku Chwale Ojczyzny“ który mieści się w lokalu własnym przy ul. Zamkowej pod Nr. 18 m. 23 i jest czynnym codziennie od godz. 5 do 8 wiecz.

Sekretarjat.

— **Z „Sokola“.** Wydział P. T. G. „Sokol“ podaje do wiadomości Druhów i Druhen, że w poniedziałek d. 31 b. m. odbędzie się w lokalu T-wo przy ul. Wileńskiej tradycyjna zabawa sylwestrowa ze spotkaniem N. K. staropolskim miodem.

— **Teatr, muzyka i sztuka.** — **Teatr Polski (Lutnia).** Dziś powtórzenie komedji Caillavet'a i Fiers'a „Zadna awantura“. Doskonale wyreżyserowana i grana ta sztuka wypełni repertuar przyszłego tygodnia.

Wieczory Sylwestrowe w teatrach Wileńskich.

— **Wieczory Sylwestrowe w teatrach Wileńskich.** W poniedziałek dnia 31 b. m. w obu teatrach Wileńskich odbędzie się wieczory Sylwestrowe. Na treść obu wieczorów złożą się wszystkie te działy, jakie dany teatr reprezentuje, a więc w teatrze Wielkim pójdzie jeden akt opery, operetki, baletu, okolicznościowe przemówienie, oraz orkiestra w zwiększonym składzie wykona kilka podniosłych utworów. Na zakończenie wieczoru apoteoza. W teatrze Polskim wypelni wesoła „Zadna awantura“, dalej monologi, deklamacje, piosenki, przemówienie, oraz o godz. 12-jej powitanie nowego roku 1924.

Teatr Wielki (na Pohulance).

— **Teatr Wielki (na Pohulance).** Dziś powtórzenie uroczej operetki, która długo jeszcze nie zjeździe z afisza teatru Wielkiego „Madame Pompadour“, o godz. 3 1/2 po poł. zawsze entuzjastycznie oklaskiwana „Sprzedana naręczona“ Smetany. W niedzielę zaś o godz. 3 1/2 po poł. „Straszny dwór“ arcydzieło Moniuszki.

Koncert — recital fortepianowy prof. Burkatha na pomnik Chopina.

— **Koncert — recital fortepianowy prof. Burkatha na pomnik Chopina.** Dyrekcja Teatrów Wileńskich organizuje w sali „Lutnia“ koncert, który się odbędzie jutro (niedziela) o godz. 4-jej po południu, na pomnik Chopina w Warszawie.

Program koncertu wypełnią utwory Chopina w interpretacji wysoce uodolnionego i cenionego pianisty profesora Władysława Burkatha, który ponadto odegra suitę fortepianową własnej kompozycji, poświęconą pamięci Chopina.

Bilety są już do nabycia w kasie „Lutni“ (ul. Mickiewicza Nr. 8) dziś od godz. 11-jej do 1-jej i od 3-jej do 9-jej, zaś jutro od godz. 11-jej rano.

Zabawy.

— **Wieczór Sylwestrowy.** Polskie Stow. Rzemieślnicze urządza dnia 31 b. m. w wieczór Sylwestrowy zabawę dla swych członków w lokalu Ligi Robotniczej. Początek zabawy o godz. 9-jej wieczorem.

Wypadki.

— **Pożar.** Dnia 25 b. m. o godz. 5-jej rano w domu Nr. 8 przy ul. Jasnej wybuchł pożar, skutkiem czego spaliło się kilka składzików, oraz palnia należąca do ks. Czybirasa. Wezwana na miejsce wypadku straż ogniowa pożar natychmiast ugasiła.

Przyczyną pożaru jest jakoby nieostrożne obchodzenie się z ogniem.

Kronika policyjna.

— **Okradziony w poolagu.** Dnia 27.XII b. r. Finselowi Pankausonowi, zam. przy ul. Subocz Nr. 7, m. 8, skradziono podczas podróży na szlaku Białystok—Warszawa w poc. Nr. 702, portfel z dokumentami.

— **Okradzenie kasy kolejowej.** Na przystanku „Kolonja Kolejowa“ z kasy biletowej skradziono 2 300.000 mkp., oraz różne rzeczy niewielkiej wartości.

— **Kradzież krowy.** Piotrowi Janulewiczowi, zam. przy ul. Połockiej Nr. 74, skradziono z obórki krowę wartości 150 milionów mkp., stanowiącą własność jego wuja Oniejkę Kazimierza. Do obórki złodzieje dostali się za pomocą podebranego klucza, lub wtrycha.

— **Okradzenie sklepu mięsnego.** W nocy z dnia 24 na 25 b. m. przy ul. Gedyminowskiej został okradziony sklep mięsny Markiewiczza.

Złodzieje ukradli dużą ilość mięsa, oraz wędlin.

Sport.

Polska na olimpiadzie paryskiej.

W ostatniej chwili przystąpiono do zbiórki pieniędzy, potrzebnych do przygotowania ekspedycji naszej na igrzyska olimpijskie. Powstała nawet specjalna komisja funduszu olimpijskiego, która postawiła sobie za zadanie przyjeście z pomocą komitetowi igrzysk olimpijskich przy uzyskaniu odpowiednich sum. Ofiarność naszego społeczeństwa wyraziła się dotychczas w sumie 300 milionów mk. Kwota ta jest b. daleka od potrzebnej na igrzyska, sądzić jednak należy, iż wzrośnie pokaźnie.

Oto jest strona materialna imprezy. Przyjrzyjmy się stronie sportowej. Jakie poczyniono przygotowania w poszczególnych działach naszego sportu?

A więc przede wszystkim piłka nożna, najbardziej rozwinięta u nas, mogąca się poszczycić pięknymi sukcesami w zetknięciu się z zagranicą gałęź sportu.

P. Z. P. N. ma bodaj najłatwiejsze zadanie, dysponuje pokaźną liczbą nieprzeciętnych graczy, których należy jaknajprędzej skupić w jednym z centrów sportowych i przeprowadzić podczas zimy racjonalny trening, tak, by już na wiosnę być gotowym do szeregu ad hoc zorganizowanych rozgrywek.

Polski związek narciarski, znany ze swej ruchliwości, dokłada wszelkich starań, by najlepsi nasi narciarze w odpowiedniej formie mogli wyjechać do Chamonix.— Hippika przygotowuje się już od dawna w Grudniadzu, tak, że o zaskoczeniu igrzyskami i mowy być nie może.

Szermierka stale ćwiczy; ostatnie turnieje warszawskie wyeliminowały kandydatów na olimpiadę.

Najgorzej jest z lekką atletyką. Polski związek zbyt powoli bierze się do rzeczy, zapominając widocznie o tem, że każdy zmarnowany obecnie dzień, zmęści się na naszych przedstawicielach w najbliższej już przyszłości. Urządzenie w bieżącej zimie treningów przez pojedyncze kluby, a później na wiosnę eliminacyjnych zawodów, nie załatwią sprawy. Tylko wspólną pracą można dokonać tego, że nie damy zepchnąć się na ostatnie miejsce.

P. K. I. O. powinien czuwać nad całokształtem przygotowań i odpowiednio wszystkim pokierować. Pozostały okres daje mu możliwość naprawienia, choć w części tego, co przez dotychczasową bierność swoją zmarnował.

Cheąc choćby w przybliżeniu dać obraz, jakie szanse może mieć nasza lekkoatletyczna reprezentacja, przyjrzyjmy się najlepszym naszym wynikom tegorocznym i rekordom olimpijskim:

100 mtr.	rek. olimp. 10.8,	rek. pol. 11,
200 mtr.	rek. olimp. 21.6,	rek. pol. 23.5,
400 mtr.	rek. olimp. 48.2,	rek. pol. 53,
800 mtr.	rek. olimp. 1:33.1,	rek. pol. 2:06,
1500 mtr.	rek. olimp. 3:56.8,	rek. pol. 4:25.8,
5000 mtr.	rek. olimp. 14:36.6,	rek. pol. 16:56.8,
10000 mtr.	rek. olimp. 31:20.8,	rek. pol. 36:10,
110 mtr.	z płotkami rek. olimp. 14.8,	rek. pol. 18,
400 mtr.	z płotkami rek. olimp. 53,	rek. pol. 62.4,
4x100 rek.	olimp. 42.2,	rek. pol. 46.4,
4x400 mtr.	rek. olimp. 3:32.2,	rek. pol. 3:45.3,
skok wwyż	rek. olimp. 1.94,	rek. pol. 1.68,
skok w dal	rek. olimp. 7.60,	rek. pol. 6.26,

skok w dal	z miejsca rek. olimp. 346.6,	rek. pol. 310,
skok o tyczce	rek. olimp. 4.09,	rek. pol. 3.27,
trójskok	rek. olimp. 14.93,	rek. pol. 12.31,
dysk	rek. olimp. 45.12,	rek. polsk. 39.04,
oszczep	rek. olimp. 65.78,	rek. pol. 52,
pehnięcie kulą	rek. olimp. 15.34,	rek. pol. 12.62,
dysk oburącz	rek. olimp. 82.86,	rek. pol. 71.80,
pehnięcie kulą oburącz	rek. olimp. 27.70,	rek. pol. 21.57,
rzut młotem	rek. olimp. 54.74,	rek. pol. 22.29,

Jak więc widzimy z powyższej tabeli, szanse nasze w najważniejszej dziedzinie są bardzo niktę, zwłaszcza paradoksalnie wprost wygląda rzut młotem. Amerykanin Mc. Crath na sztokholmskiej olimpiadzie (1912) osiągnął wynik 54.74, a tymczasem najlepszy wynik osiągnięty przez nas w tym roku wynosi 22.29. Najlepiej przedstawiają się w dziedzinie lekkiej atletyki biegi. Pewne nadzieje rokować można Szenajchowi i Kostrzewskiemu.

Ze świata.

Dwudziestolecie aeroplanu.

Dnia 17 grudnia minęło dwadzieścia lat od pamiętnej chwili. Mianowicie dnia 17 grudnia 1903 roku Orville Wright, po latach prób z samolotem o płatach Chanut'e'a, nie posiadającym silnika, dokonał w Kitty Hawh. w Północnej Karolinie, pierwszego lotu z samolotem swym, zaopatrzonym w silnik.

Pierwszy ten lot samolotu silnikowego trwał zaledwie dwanaście sekund, poczem trzykrotnie jeszcze Wright wzbijał się na tym samolocie w powietrze, utrzymując się za ostatnim razem w powietrzu pięćdziesiąt dziewięć sekund. Na tem jednak skończyły się narazie próby, gdy bowiem samolot stał bez nadzoru, uderzenie wichru porwało go i zdruzgotało.

I oto zaledwie dwadzieścia lat upłynęło od tej chwili, a już opatowano przestwór. Samoloty dzisiejsze mogą unosić się w powietrzu w ciągu półtora dnia bez lądowania, lecąc z szybkością, wynoszącą do czterechset kilometrów na godzinę i wzbijając się do wysokości dziesięciu tysięcy metrów, a gdy pierwszy motor samolotowy posiadał siłę około trzydziestu koni parowych, dzisiejsze samoloty budowane są o motorach siedmiusetkonnych, regularna zaś komunikacja samolotowa pomiędzy stolicami państw świata jest już zjawiskiem normalnem.

Słowem postępy lotnictwa w przeciągu tych lat dwudziestu są bez porównania większe, niż rozwój kolei żelaznych w ciągu lat czterdziestu od chwili wynalezienia lokomotywy przez Stevensona.

Nie mała w tem rolę odegrała wielka wojna światowa, zmuszając strony wojujące do nadludzkiej niemal wysiłków, bez względu na ofiary, w kierunku ulepszenia samolotów, które okazały się tak skuteczną bronią zaczepną i obronną.

Inżynier francuski, Bellot, zbudował nowy aparat lotniczy, który tem się od innych odróżnia, że nie posiada śmigła, oraz posiada motor specjalnej konstrukcji. Dzięki tej nowej konstrukcji będzie można uzyskać ogromne szybkości lotu, a mianowicie 700 kilometrów na godzinę. — Jeżeli dane sprawdzą się przy oficjalnem badaniu, które odbędzie się w styczniu, to lot na tym aparacie trwać będzie pół godziny z Paryża do Londynu, a z Paryża do Moskwy 4 godziny.

Teatr Polski „Lutnia“.

W niedzielę 30 grudnia o g. 4 pop.
na pomnik F. Chopina

Recital fortepianowy
prof. Wł. Burkatha.

Bilety w kasie teatralnej
11—1 i 3—9 w.

ZAKŁAD POŁOŻNICZY
D-ra Med. Bujalskiego
Wielka Pohulanka d. Nr. 31.

Kino-Teatr „**HELIOS**“
ul. Wileńska 38.

DZIS Niezwykła świąteczna sensacja! I. Bóstwo ekranu! Bożycze tłumów, cudow. ulub. świata rozkoszny chłopak **Jackie Coogan** w 2 aktach szam- Dla młodzieży dozwolone. Wybuch w Cytadeli Warszawskiej komedji. Początek o godz. 2-ej. 1 szawsk. Zdjęcie znatury kreaacji pod tyt. **Urwis** **Chaplin**

Kino-Teatr „**Polonja**“
Mickiewicza 22. Dyr. G. Slepjan.

Cafe Wilno w zachwyco! Przyćmione światło haremów! **Miłość dzikiego serca** z uroczą Dziewicą Stambułu **Priscilla Dean** w roli głównej. Purpurowe płomienie krwi, szum porporców, chrzęst oręża, tysiące wielbłądów, miliony rumaków arabskich, miljarady Arabów. **dramat podzwrotnikowy w 8 akt.**

Kino-Teatr „**Piccadilly**“
ul. Wielka.

Nadzwyczajny program świąteczny! Najwybitniejsze arcydzieło sztuki kinematograf. **Z pamiętnika komisarza policji.** Niesamowite opowiadania w 8 w. akt. podług opowieści genialnego **CONAN DOYLE'A** W rol. gł. **B. Goetzke, Fr. Kortner, Lilly Alexandra, Sasza Gura, Karol de Vogt** i in. wybitni artyści.

Kobieta lekarz **Dr. Abłamowiczowa** choroby kobiece i akuszerka Kasztanowa 7, m. 7, g. 3-5.

D-r J. Bernsztejn Choroby skórne, weneryczne syfilis i moczopłowlowe. Przyjmuje 9-1 pp. i 4-8w. ul. Mickiewicza 28-5.

Sanki parokonne wyjazdowe do sorzedania. Ul. Piłsudskiego Nr. 20 m. 2

D-r. POPILSKI Choroby skórne i wener. W. Pohlanka 2, róg Za-walnej 10-1 i 5-7.

BILANS

Wileńskiego Banku Rolniczo-Przemysłowego

na dzień 1-go grudnia 1923 r.

Oddziały:
w Warszawie, przy ul. Ossolińskich Nr. 1 (hot. Europ.)
w Grodnie, róg Policynnej i Ho-rodnieżańskiej.

Centrala Wilno, A. Mickiewicza Nr. 17
I Oddział Miejski, ul. Wielka Nr. 73.

W miast. Głębokiem
W miast. Dołhinowie
Agencje:
w Staro Święcianach
i w Dziśnie.

STAN CZYNNY.

STAN BIERNY.

Nazwa rachunków

Gotowizna w Kasie	17.879.589.141.61
Pozostałość w P.K.K.P.	8.365.966.784.—
Pozostałość w P.K.O.	117.936.419.—
5% obligi państwowe	1.490.690.—
6 proc. bony złote	28.592.485.—
8 proc. poz. złota	96.700.000.—
Pieniądze zagraniczne	2.455.708.368.—
Papiery procentowe własne	1.709.860.402.—
Weksle zdyskontowane	3.869.268.794.—
Pożyczki terminowe	259.319.100.—
R-ki otwartego kredytu w tem udzielone gwarancje	39.856.432.045.—
R-ki lorowe osób i firm handlowo-przemysłowych i innych	758.144.584.—
Korespondencje: a) Loro-banki krajowe	165.036.410.—
b) Nostro banki krajowe	349.284.363.—
„ „ zagraniczne 23.482.044.415.—	
Nieruchomości	12.170.949.330.—
Koszty handlowe	18.632.847.665.90
Weksle protestowane i należności wątpliwe	1.000.000.—
Inkaso weksli	37.780.433.891.26
Rachunki z Oddziałami	4.765.958.576.—
„ Oddziałów z Centralą 8.826.763.104.—	
„ przechodnie	6.563.942.768.—
„ różne	521.097.569.—
	182.658.361.904.77

Nazwa rachunków

Kapitał zakładowy	500.000.000.—
Kapitał zapasowy ustawowy	250.000.000.—
Inne rezerwy	316.397.168.61
Wkłady terminowe	48.896.450.—
Rachunki czekowe	38.543.462.194.—
Salda kredytowe r-ków otwartego kredytu i lorowych osób i instytucji handl. przemysł. i innych	2.693.595.586.—
Redyskonto weksli	558.666.600.—
Korespondencje: a) Loro-banki krajowe	4.614.517.485.—
„ „ zagraniczne 307.642.335.—	
b) Nostro banki krajowe	953.971.420.—
„ „ zagraniczne 30.613.369.277.50	
Wierzyciele z tytułu gwarancji 19.905.809.534.—	
Procenty i prowizje	17.675.855.914.40
Różni za inkaso	37.780.433.891.26
Rachunki z Oddziałami	2.770.427.017.—
„ Oddziałów z Centralą 7.668.550.643.—	
„ przechodnie	6.132.584.066.—
„ różne	11.324.652.323.—
	182.658.361.904.77

ŻĄDĄCIE WSZĘDZIE HERBATĘ NAJLEPSZĄ W SMAKU
(POLECAMY CEJLOŃSKĄ № 9, CHIŃSKĄ № 5)

Powszechnie znanej w Polsce PRZEDWOJENNEJ FIRMY **T-wo HANDLU HERBATĄ BAZYLI PERŁOW I SZWIE**
ZAŁOŻONEJ w 1787 ROKU.
Oddział w Warszawie, Marszałkowska 52.
Telefon 18-50.

Poszukiwani są energiozni agenci dobrze wprowadzeni w branżę kolonialnej.

JULJAN NOWICKI
WILNO, WIELKA 24.
POLECA NA SEZON ZIMOWY:
futerka, palta zimowe, lakiery, kurtki, garnitury, ubrania sportowe i t. d.
Przybory podrózne. Ozdoby wojskowe.

Ostrożnie przy zakupie obcasów gumowych „**BERSON**“.

W ostatnich czasach pojawiające się **NASŁADOWNICTWA** naszego pod względem **JAKOŚCI I TRWAŁOŚCI** niedoścignionego prawdziwego **OBCASU GUMOWEGO „BERSON“**, smuszają nas do sklonienia P. T. Publiczności, by przy zakupie obcasów gumowych „**BERSON**“, zwracała baczniejszą uwagę, oraz by stanowczo odrzucała wszelkie inne wyroby, które swem podobieństwem w wykonaniu obliczone są na wprowadzenie w błąd Publiczności.

Każdy prawdziwy obcas gumowy „**BERSON**“ musi być zaopatrzony **Rej. marką ochronną** **wedle niniejszej ryciny.**

PRZETARG.
Kierownictwo Rejonu Inż. i Sap. Lida niniejszym ogłasza, że w dniu 3-go stycznia 1924 r. o g. 11-ej odbędzie się przetarg na roboty asenizacyjn., i kominiarskie w garnizonach: Lida, Mołodeczno-Wilejka i Wołkowysk, które zostaną oddane fachowemu przedsiębiorcy na przeciąg czasu od dnia 1 stycznia do dnia 31-go grudnia 1924 roku za wynagrodzeniem od jednego metra sześciennego faktycznie wywiezionych nieczystości i za oczyszczenie jednego paleniska lub kanału dymowego miesięcznie. Ceny należy podawać w ofercie na każdy garnizon oddzielnie.
Oferty opłacone stemplem w kwocie 120.000 mk. i od każdego załącznika po 24.000 mk. należy składać do dnia 3-go stycznia 1924 r. do godziny 11-ej w Kierownictwie Rejonu Inż. i Sap. Lida, ul. Suwalska 11.
Do oferty należy dołączyć:
1. Rejentalny odpis świadectwa przemysłowego (patent przedsiębiorstwa).
2. Dowód wpłacenia do Oddziału Kas.-Buch. Kier. Rej. Inż. i Sap. Lida wadium w wysokości 500.000.000 mk. na asenizację i 50.000.000 mk. na roboty kominiarskie jako zabezpieczenie, że oferujący na wypadek utrzymania się przy robotach zawrze umowę po cenie przez siebie oferowanej, w przeciwnym razie wadium przepada na rzecz Skarbu Państwa.
3. Oddzielna pisemna deklaracja, że warunki wykonywania robót i treść mającej być zawartej umowy są przedsiębiorcy znane i że się na nie zgadza bez zastrzeżeń.
4. Dowód posiadania odpowiedniego taboru asenizacyjnego, poświadczony przez Urząd Państwowy.
Wzory umów i ogólnych warunków przetargowych są do przejrzania w godzinach urzędowych w Kierownictwie Rejonu Inż. i Sap. Lida.
Kierownictwo Rejonu Inż. i Sap. Lida zastrzega sobie prawo dowolnego wyboru oferenta, jak również przeprowadzenia przetargu ustnego.
Kierownictwo Rejonu Inż. i Sap. Lida
L. dz. 1710/Inż. z dn. 18.XII 1923 r.

Dnia 12 stycznia 1924 r. godz. 9-ta w Rejonowym Zakładzie Gospodarczym Wilno (stacja towarowa) odbędzie się

Przetarg
na sprzedaż zepsutych artykułów żywnościowych oraz opakowania.
Bliższe wiadomości można otrzymać w Rejonowym Zakł. Gosp. Wilno (stacja towarowa) codziennie prócz świąt i niedziel od godziny 11 do 13.

W dniu 31 grudnia 1923 roku o godzinie 12-tej w gmachu Komendy Policji Państwowej XVI Okręgu ul. Dominikańska № 3, pokój № 62 odbędzie się **licytacja** na sprzedaż nawozu z pod koni Policynnych stacjonowanych w Wilnie.

Ogłoszenie.
Ekspozytura N. N. K. w Wilnie ogłasza na dzień 3 stycznia 1924 r. przetarg ustny na przedmioty techniczno-budowlane pozostałe po likwidacji Urzędu. Sprzedawać się będą: materiały wodociągowo-kanalizacyjne, części transmisji obrabiarki, pulzometry, kocioł parowy, różne instrumenta ciesielskie i ślusarskie i t. p. Opis przedmiotów i szasunek można przejrzeć w biurze Ekspozytury Zawalna 2 od godz. 10-1, przedmioty zaś w magazynie (Zwierzyńiec, ul. Fabryczna 24) godz. 12-2. Wadium w sumie 2.000.000 marek należy złożyć do 2 godz. po poł. 2 stycznia w biurze Ekspozytury.
Licytacja odbędzie się o 11 godz. w lokalu magazynu, Fabryczna 24.
Ekspozytura N. N. K.

Sprzedaje się **sarenka** jednoroczna. oswojona. Adres: Starostwo Wileńskie, Rachuba, ul. Ostrobramska 6.

Dr. D. ZELDOWICZ Chor. weneryczne, moczopł., syfilis i skórne. Prz. 9-1 i 5-8. ul. Ad. Mickiewicza 24. Kobieta lekarz **Dr. Szwarc-Zeldowicz** Choroby kobiece, weneryczne i moczopł. Prz. od 12-5. ul. Ad. Mickiewicza 24.
Cukierniczy interes, mały albo piekarnię z pracownią—kupię. Antokol—Drugi Polowy zaułek Nr. 3 Borodziec.

Do sprzedania **FOLWARK** z zabudowaniami (duży dom mieszkalny wraz z całym inwentarzem. Gleba pierwszej jakości (18 1/2 dz.) Od stacji Landwarowo o 1 1/2 kilometra, pow. Trocki gm. Landwar, folw. Ustronie,

D-R. MED. **KAZ. ŁUKIEWICZ** Choroby skórne i weneryczne. Przyjmuje od 4-7 pop. Ul. Mickiewicza 9, wejście z ul. Śniadeckich.

Suczka doberman trzechmiesięczna, czarna złotym podpalana, uszy ogon obcięty zbiegła 27 grudnia z lokalu Biura Okręgowego Kolejowa 11. Sowita nagroda za odnalezienie. Nieprawny posiadacz odpowie sądownie. Adres Plac Katedralny 4 Józefowicz.

Fortepjan króciutki, pierwszorzędnej zagranicznej fabryki, zupełnie nowy przedwojenny (podobny w Polsce niema) sprzedam W. Pohlanka 9, m. 23.

Zgub. tymczasowe zaświadczenie demobilizacji i kartę powołania z odbyciem ćwiczeń, wyd. przez P. K. U. Wilno, na imię Antoniego Cupalanisa, zam. w folw. Altezacje. gm. Mało-Soleczn.—unieważnia się.

Lokal potrzebny odremontowany dla pracowni i handlu Pożądanym mieszkaniem o 2-ch pok. z kuchnią. Pośrednictwo wykluczone. Oferty „Dz. Wileński“ dla A. Kiet.

Zgub. legitymację wyd. przez Urząd Komisarza Rządu na imię Michała Kmiecickiego, zam. przy ul. Popowskiej 29 — unieważnia się.